

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
e-Ε.Φ.Κ.Α.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αθήνα, 08/04/2024

Κ Ε Ν Τ Ρ Ι Κ Η Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Α

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 18

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ
ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

ΠΡΟΣ:

Αποδέκτες Πίνακα Α'

Πληροφορίες: Α. Κοσμέα
Ε. Βλαχογιάννη
Τηλέφωνο: 210 -52 85 615, -642, -536
Email: d.eisf.misth@efka.gov.gr
Ταχ. Δ/ση: Σατωβριάνδου 18
104 32 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 109 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, περί αναδοχής οφειλών από Ο.Τ.Α.

Με τις διατάξεις του άρθρου 45 του Ν. 4954/2022 (Α' 136) τροποποιήθηκαν αυτές της παρ. 9 του άρθρου 109 του ν. 3852/2010 (Α' 87) που αφορούν την αναδοχή οφειλών από Ο.Τ.Α. σε περιπτώσεις λύσης κοινωφελούς επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. και ανάληψης των δραστηριοτήτων της από τον οικείο δήμο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού.

Ειδικότερα, βεβαιωμένες οφειλές των κοινωφελών επιχειρήσεων και Δ.Ε.Υ.Α., καθώς και των αμιγών επιχειρήσεων του π.δ. 410/1995 (Α' 231), που έχουν λυθεί ή λύνονται, στη Φορολογική Διοίκηση, στα ασφαλιστικά ταμεία, στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και προς τρίτους, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο Ο.Τ.Α., μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Στην περίπτωση αυτή, απαλείφονται κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) κάθε μορφής, τόκοι, πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής, πρόστιμα ανακριβούς δήλωσης ή μη υποβολής δήλωσης και προσαυξήσεις, εξαιρουμένων των αυτοτελώς βεβαιωμένων διοικητικών προστίμων, από οφειλές τους προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ο οικείος Ο.Τ.Α. μετά από την επαναβεβαίωση των οφειλών της λυθείσας επιχείρησης, αναλαμβάνει την κύρια οφειλή και το υπολειπόμενο ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%), των τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων, πρόσθετων επιβαρύνσεων, όπως αυτά προκύπτουν από εκδοθείσες πράξεις επιβολής προστίμων ή πρόσθετης επιβάρυνσης ή καταλογισμού ασφαλιστικών εισφορών ή οποιονδήποτε νόμιμο τίτλο, έστω και αν τα ανωτέρω έχουν καταστεί απρόσβλητα λόγω τελεσιδικίας απόρριψης των προσφυγών, που ασκήθηκαν εναντίον τους ή άπρακτης παρόδου της προθεσμίας της προσφυγής.

Στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω ρυθμίσεων εντάσσονται και οι οφειλές των κάθε είδους:

- εταιρειών, των οποίων οι εταίροι ή μέτοχοι είναι αποκλειστικά Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4674/2020 (Α' 53),
- εταιρειών με κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα, στις οποίες οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4674/2020 κατέχουν ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του εταιρικού ή μετοχικού τους κεφαλαίου πλέον ενός ακόμη εταιρικού μεριδίου ή μετοχής και μόνο κατά το ποσοστό συμμετοχής των Ο.Τ.Α. και των λοιπών φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αν εταίρος ή μέτοχος είναι Περιφέρεια ή τέως νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της οποίας έχει υπεισέλθει η Περιφέρεια, η αναδοχή και η καταβολή των οφειλών που της αναλογούν, γίνεται έπειτα από αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Αν εταίρος ή μέτοχος είναι αγροτικός συνεταιρισμός, ο οποίος κατέχει έως το πέντε τοις εκατό (5%) του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου της λυθείσας επιχείρησης και υπάρχει αδυναμία εκ μέρους του να αναλάβει τις αναλογούσες σε αυτόν οφειλές, δύναται ο Ο.Τ.Α. που

κατέχει την πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών της λυθείσας επιχείρησης, με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, **να βεβαιώσει την ως άνω αδυναμία και να αναλάβει το σύνολο των οφειλών που αναλογούν στον συνεταιρισμό.** Το ύψος των οφειλών που μπορεί να αναλάβει έκαστος Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή άλλος φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4674/2020 προκύπτει από τον λόγο συμμετοχής του στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο. Στην περίπτωση αυτή, το ύψος των τόκων, προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής, προσαυξήσεων και προσθέτων επιβαρύνσεων που διαγράφονται κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) είναι ανάλογο του ποσοστού της κύριας οφειλής που αναδέχεται ο Ο.Τ.Α. ή λοιπός φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης.

Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του οικείου Δημοτικού ή του Περιφερειακού Συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου περί αναδοχής οφειλών επέρχεται αυτοδικαίως **στερητική αναδοχή** από τον Ο.Τ.Α. των κατά την ημερομηνία αυτή βεβαιωμένων οφειλών της επιχείρησης προς το Δημόσιο και προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά το ποσό που αναλαμβάνεται. Ο Ο.Τ.Α. καθίσταται πλέον ο μοναδικός υπόχρεος για την καταβολή των οφειλών που αναδέχεται και η λυθείσα επιχείρηση απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής τους.

Τα συνυπόχρεα με την λυθείσα κοινωφελή επιχείρηση ή Δ.Ε.Υ.Α. πρόσωπα απαλλάσσονται από κάθε αστική, ποινική ή άλλη ευθύνη για την καταβολή των οφειλών αυτών. Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ή Περιφερειακού Συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου δεν διώκονται ποινικά για την αναδοχή του χρέους.

Η εξόφληση της κύριας οφειλής και του υπολειπόμενου ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των τόκων, προστίμων, πρόσθετων επιβαρύνσεων και προσαυξήσεων, που αναλαμβάνει ο Δήμος δύναται να πραγματοποιείται με συμφητισμό σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) επί των εσόδων του από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4316/2014 (Α' 265) ή από ίδιους πόρους, επιτρεπόμενης και της σύναψης δανείου, χωρίς την τήρηση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί ή εισπραχθεί με οποιονδήποτε τρόπο για τις οφειλές της λυθείσας επιχείρησης από την ίδια, από τα συνυπεύθυνα με αυτήν πρόσωπα, ή από τον οικείο Ο.Τ.Α., δεν αναζητούνται και δεν επιστρέφονται, αλλά συνυπολογίζονται κατά τη διαγραφή και επαναβεβαίωση των οφειλών.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ e-Ε.Φ.Κ.Α.

Το Τμήμα Ασφάλισης – Εισφορών της οικείας Τοπικής Διεύθυνσης e-Ε.Φ.Κ.Α. αφού επιβεβαιώσει την υποβολή όλων των απαιτητών Α.Π.Δ., τη διενέργεια Ε.Δ.Κ. και την διεκπεραίωση όλων των εκκρεμών υποθέσεων (σημειώματα διαπίστωσης πραγματικής απασχόλησης, Δηλώσεις Διαφωνίας επί των ασφαλιστικών στοιχείων – καταγγελίες, Δ.Μ.Σ.Α. κ.λπ) της λυθείσας δημοτικής επιχείρησης, θα πρέπει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- 1)** Ακύρωση των ανεξόφλητων (εν όλω ή εν μέρει) ΠΕΕ Α /ΑΚ με Απόφαση Ακύρωσης Μείωσης (ΑΚΜ) (άμεση επίδοση/οίκοθεν), που έχουν εκδοθεί σε βάρος της λυθείσας δημοτικής επιχείρησης. Σε περίπτωση που μέρος τους έχει ήδη εξοφληθεί, να μειωθούν με ΑΚΜ Μ κατά το υπόλοιπο ποσό.
- 2)** Ακύρωση των ΠΕΕ Μ και ΠΕΠΕΕ Μ (ουσιαστικού ελέγχου), που έχουν εκδοθεί σε βάρος της δημοτικής επιχείρησης, με χρήση της ΑΚΜ Μ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (τύπος κίνησης 514), χωρίς την ακύρωση ή τροποποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων (στην αιτιολογία τους να καθίσταται σαφής η κατ' εξαίρεση χρήση τους για την διαχείριση των συγκεκριμένων υποθέσεων και ότι δεν πρόκειται για διαγραφή οφειλών λόγω παραγραφής, η δε επίδοσή τους θα γίνεται άμεσα/οίκοθεν). Σε περίπτωση που μέρος τους έχει ήδη εξοφληθεί, να μειωθούν με ΑΚΜ Μ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ κατά το υπόλοιπο ποσό (επίσης με παρόμοια αιτιολογία και άμεση επίδοση οίκοθεν).
- 3)** Σε περίπτωση που ο Ο.Τ.Α. (α' ή β' βαθμού) και η λυθείσα δημοτική επιχείρηση δεν βρίσκονται στη χωρική αρμοδιότητα της ίδιας Τοπικής Διεύθυνσης e-Ε.Φ.Κ.Α., θα πρέπει να ενημερωθεί η Τοπική Διεύθυνση e-Ε.Φ.Κ.Α., στην οποία υπάγεται ο Ο.Τ.Α., σχετικά με τις καταλογιστικές πράξεις και τα αντίστοιχα ποσά που ακυρώθηκαν, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή επαναβεβαίωση τους σε βάρος του.

4) Επαναβεβαίωση στον οικείο Ο.Τ.Α., της οφειλής της δημοτικής επιχείρησης από τις μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές των υποβληθεισών Α.Π.Δ., (ΠΕΕ Α/ΑΚ από ΕΔΚ) με χειρόγραφο Π.Ε.Ε. (στην αιτιολογία να επισημαίνεται ότι: επαναβεβαιώνονται οι οφειλές των Π.Ε.Ε. Α, ΑΚ της δημοτικής επιχείρησης ....., Α.Μ.Ε:..... κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 45 Ν. 4954/2022). Η ίδια αιτιολογία θα καταχωρείται στο ΟΠΣ e-Ε.Φ.Κ.Α. (για λόγους ιστορικότητας). Τα ποσά των οφειλών που θα επαναβεβαιωθούν με τις χειρόγραφες Π.Ε.Ε. Χ (Δηλωθέντων – Καταβληθέντων) σε βάρος του ανωτέρω οικείου Ο.Τ.Α. θα προκύπτουν από τη προαναφερθείσα ενημέρωση της Τοπικής Διεύθυνσης e-Ε.Φ.Κ.Α.

5) Επαναβεβαίωση στον οικείο Ο.Τ.Α., με σύνταξη χειρόγραφο/ες Π.Ε.Ε. (διαφορών ουσιαστικού ελέγχου) της οφειλής της δημοτικής επιχείρησης, που καταλογίσθηκαν με Π.Ε.Ε. Μ (στην αιτιολογία να επισημαίνεται ότι: επαναβεβαιώνονται οι οφειλές των Π.Ε.Ε. Μ .....,ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, της δημοτικής επιχείρησης....., Α.Μ.Ε:....., κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 45 Ν. 4954/2022). Η ίδια αιτιολογία θα καταχωρείται στο ΟΠΣ e-Ε.Φ.Κ.Α. (για λόγους ιστορικότητας). Τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών, που θα καταλογιστούν με τις εν λόγω χειρόγραφες Π.Ε.Ε., θα προκύπτουν από την ίδια - ως άνω - ενημέρωση της κατά τόπο αρμόδιας Τοπικής Διεύθυνσης e-Ε.Φ.Κ.Α.

6) Επαναβεβαίωση σε βάρος του οικείου Ο.Τ.Α. με αντίστοιχες χειρόγραφες Πράξεις Επιβολής των πρόσθετων επιβαρύνσεων εισφορών (Π.Ε.Π.Ε.Ε. Μ) και προσθέτων τελών (Π.Ε.Π.Τ. Α/ΑΚ), που καταλογίσθηκαν σε βάρος της λυθείσας δημοτικής επιχείρησης, μόνο για το 30% του αρχικού τους ποσού, καθώς από τις εν λόγω διατάξεις προβλέπεται η απαλοιφή του 70% και στις πρόσθετες επιβαρύνσεις, πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής κ.λπ.

7) Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επαναβεβαίωσης των Π.Ε.Ε. Α/ΑΚ και Μ με αντίστοιχες χειρόγραφες Π.Ε.Ε., καταχωρείται στο ΟΠΣ e-Ε.Φ.Κ.Α. (Πλοηγός: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΕΤΗ →ΛΟΙΠΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ), ως πιστωτική κίνηση, το ποσό που αντιστοιχεί στο 70% του συνολικού ποσού των προσθέτων τελών, όπως αυτό προκύπτει από τον «ΠΙΝΑΚΑ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΧΡΕΩΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗ». Η ενέργεια αυτή θα δημιουργήσει ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ προς συμψηφισμό με το ποσό που θα προκύψει από τις επαναβεβαιωμένες οφειλές.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:

Σε περίπτωση που ο οικείος Ο.Τ.Α. επιθυμεί να εντάξει τις οφειλές σε ρύθμιση, αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος του μήνα των ενεργειών της επαναβεβαίωσης. Εάν αυτό δεν καταστεί δυνατό, θα πρέπει να ακυρωθεί η ανωτέρω (7) πιστωτική κίνηση, που αφορά το 70% του συνόλου των προσθέτων τελών και να πραγματοποιηθεί εκ νέου κατά τον μήνα που θα ρυθμιστεί η οφειλή από τον ενδιαφερόμενο Ο.Τ.Α.

Με ευθύνη των αρμόδιων προϊσταμένων οι υπάλληλοι των Τμημάτων Ασφάλισης και Εισφορών να λάβουν γνώση της παρούσας.

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ